

HÁJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
HELYBEN ÉS VIEKÉN EGY ÓRA 35000 K.
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ:
KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM.

Demokrata politika

Elmult elseje és a gondokkal viaskodó tisztviselők ismét gazdagabbak és nagyobb csalódással, a munkanélküliek utolsó ingüket adják el s az adóterhek alatt újra megroppan az egész közönség, termelők és fogyasztók görnyedt dereka. Pedig július elsejére a Népszövetség nagy lelki hozzájárulásával egy vonalnyi könnyebbülést, enyhítélet reméltünk: néhány köteg papírkoronával tűrhetőbb fizetést az államhivatalnoknak, munkát a foglalkozás nélkül ernyedő munkás kezének s valamennyien fellélegést az adóprés fullasztó nyomása alól.

Mindéből azonban semmi sem következett be. S hogy a mai keserves időben oly sokat jelentő gazdasági engedmények eredményeiről: a tisztviselői fizetésemelésről, a beruházási munkálatokról s az adóterhek könnyítéséről még mindig csak hall a magyar közönség, de belőlük semmit sem lát és semmit sem profitál, ezért ez alkalommal mégcsak a szanalást, de még a kormányt sem lehet szidni.

Mert mindezeknek az elmaradásért egységesül a szociális erdek száj-harcosai a felelősek: a baloldali ellenzék. Demokraták, oktobristák és az u. n. munkásvezérek; az egész fajszolidaris, lármás parlamenti társaság.

A családjának végső nyomorán tehetetlenül kétségbeesett munkanélküli, a kopott kabátos, lyukas cipőjű hivatalnokember, de minden adózó magyar hatalmas politikai leckét kapott a szomorú 1925. esztendő július elsején. Aki eddig tájékozatlanságában nem vette észre, vagy a liberális-radikális sajtó szemfényvesztő tendenciáitól megtévesztve nem akarta elhinni, amit évek óta hirdetünk, hogy a Nagy Vincétől-Györki-Grózon át Vaszonyi-Weiszfeldig összebogozott társaságnak minden lépését mindig a numerus clausus kérdése, az internált csöcselők érdekei s a külföldön szűkös szűkösségek s más hasonló problémák vezették, most üres zseben, korgó gyomrán tanulmányozhatja gyakorlatilag a demokrata-szociáldemokrata politika lényegét.

Nagy Vincék és Györki-Grószék szemérmetlen nyíltsággal akadályozták meg, hogy a minden kis könnyebbülésen is felelő magyar közönség a miniszterelnök genfi fázadozásainak — ha nem is épen dus — eredményeiben részesüljön.

Megengedték volna ugyan kegyesen, hogy a genfi engedményeket valóra is válthassa a kormányzat, — azokat az engedményeket, amelyeknek elgáncsolására példátlan lelkiismeretlenséggel és gonoszsággal robbantották ki a szanalmas Somogyi-Bacsó botrányt, — de csak azon az áron, hogy a Somogyihoz minden tekintetben méltó cinkosait: Buchinger Manót, Lovászit és Garamit eressze haza a kormány.

A három átkoslelkű hazaáruló visszacsempészése: ez volt nekik a fontos, nem a tisztviselő és munkáscsaládok rettenetes helyzetének enyhítése. Nem jöhettek haza az országvesztő gazemberek, — hát megakadályozták a genfi eredmények valóra válását.

Mulnak a napok s tisztviselők, munkátalan munkások százezrei, de az adózók milliói tantalusi szemekkel nézhetik, de nem érinthetik a szanalás első ajándékait, — amelyeket Buchingerék ügyével nyá-

laztak be demokrata-szociáldemokraták s huzztak el az orruk elől.

És közben parlamentben, sajtójukban teleszájjal harsognak az ellenzék oldaláról a megtévesztő, puffogó szociális, gazdasági és népjóléti frázisok.

Hja! szakszervezet pórázán vezetett elvtárs, liberálisan voksoló polgártárs, — ha ugyan az elmúltak tanulságai után még mindig akad ilyen magyar ember, — ez a demokrata-szociáldemokrata politika.

Angol-orosz háborút jósol Csicserin

Moszkva, július 2. (Wolff.) Csicserin az Orosz Távirati Iroda egyik munkatársával beszélgetve kijelentette, hogy az angol kormány egyrészt normális érintkezést tart fenn a szovjetkormányval, másrészt a diplomáciai kapcsolatok megszakítására törekszik; barátságatlan aktust készít elő, amelynek végső következménye csak a háború lehet.

Nagy Vince mandátuma ügyében elrendelték a vizsgálatot

Történt-e szabálytalanság a szavazásnál

Budapest, július 2. A nemzetgyűlés első számú bíráló bizottsága Puky Endre elnöklésével ma délelőtt 9 órakor ülést tartott, amelyen Hedry Lőrinc előadása mellett folytatta

Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő megbízó levele ellen beadott panasz tárgyalását.

A bizottság érdemi határozatot ezen az ülésen sem hozott, tekintettel azonban arra, hogy a titkos szavazásnál úgy a szavazólapot, mint a borítékot a szavazatszedő küldöttség

elnökének kézjegyével el kell látni, Nagy Vince választásánál pedig ez a legelső szavazókörnél nem történt meg, a bizottság elrendelte annak megvizsgálását, hogy

ez a mulasztás céltalan volt-e valamely jelölt érdekében és hogy ennek a mulasztásnak a választás eredményére döntő befolyása volt-e?

A bizottság az elrendelt vizsgálat lefolytatásával Hedry Lőrinc nemzetgyűlési képviselőt bizta meg.

Vihar a Házban egy kiscgazdaképviselő indítványa miatt

Az egységspárt többsége a belügyminiszter ellen szavazott - Vége felé közeledik a választójogi vita

A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Scitovszky Béla elnök. A választójog folytatóság tárgyalása során a 62. szakaszánál, amely többek között megállapította, hogy az egy év óta külföldön tartózkodók nem választhatók képviselőnek, az előadó azt a módosítást javasolja, hogy

a külföldön tartózkodók választóhatósága tekintetében esetről-esetre a minisztertanács döntsön.

Farkas István a szakasz törlesztését kívánja.

Rakovszky belügyminiszter: Az ajánláshoz szükséges aláírások számát azért kellett felemleni, mert a kormány azt akarja elérni, hogy a választási agitáció utolsó stádiumában csak azok a jelöltek vegyenek részt, akiknek komoly esélyeik vannak.

Ennek a szakasznak az a célja, hogy olyanok, akik azért tartózkodnak külföldön, mert itthon csak a büntető eljárás lefolytatása után feltehetnének ki működést, ne lehessenek megválaszthatók, hogy

itt a mentelmi jog védelme alatt megjelenjen, a bűnvádi eljárástól szabadulva, politikai működést fejtsenek ki.

Aki képviselő akar lenni, az jöjjön haza a választások előtt.

A módosítás közül az előadó módosításához járul hozzá.

A nemzetgyűlés ilyen értelemben dönt.

Ezután a 63, 64, 65, 70. szakaszokat a Ház részben csekély módosítással, részben eredeti szövegében fogadja el.

A 71, 72. és 73. szakaszokat vita nélkül fogadják el.

A 74-ik szakaszánál, amely a szavazatok elbírálására vonatkozik, Szijj Balint javasolja, hogy vegyenek fel egy új mondatot, amely szerint

minden választó köteles nyílt szavazás esetén is megjelenni, még akkor is, ha szavazni nem kíván.

A baloldalon e szavakra nagy zaj tör ki. Azt kidüjjük a kormánypart felé, hogy puccs.

Dabasy Halász Mór Sziij Balint indítványával szemben az eredeti szöveg mellett foglal állást.

Folytonos zaj a baloldalon. Farkas István és Sziij Balint ingerülten kiáltoznak egymásra.

Dabasy-Halász Mór kéri a belügyminisztert, hogy ne tegye pártkérdéssé az eredeti szöveg és Sziij indítványa között a szavazást.

Hegymegi Kiss Pál tiltakozik Sziij Balint indítványának elfogadása ellen és csatlakozik Dabasy-Halász felszólalásához.

Farkas Tibor, Meskó Zoltán és Györki-Grósz Imre hasonló értelem-
ben szólnak fel, valamint Rupert is.

Rakovszky belügyminiszter az ellenzék folytonos zajongása közben kijelenti, hogy nem áll, mintha a Ház e kérdés felett már a 14-ik szakaszánál döntött volna. Sziij Balint javaslata különben sem elvi kérdés. Ő feladta a nyílt szavazó kerületekben a kötelező szavazás gondolatát, de hogyha a kiscgazda képviselők nem osztják ezt az aggodalmat, az ő lelkük rajta. A kérdést a nemzetgyűlés döntésére bizza.

Elnök felteszi szavazásra a kérdést.

Az egységes párt túlyomó része Sziij Balint indítványa mellett szavaz.

Újra marad a keresztyén gazdasági párt, Malloit Nándor báró, Neubauer Ferenc, Dréhr Imre, Urbanitz Kálmán, Podmaniczky Endre báró, Rakovszky Iván belügyminiszter, Dabasy-Halász Mór és az ellenzék.

Negyvenketten szavaztak Sziij Balint javaslata mellett és harmincnegyen ellen.

Amikor Scitovszky elnök kihirdeti a szavazás eredményét,

az ellenzéken feliskelítő zaj támad.

Folytonos pfuj kiáltások hangzanak fel a padsorokból és a szociáldemokraták heves szóharcba keverednek a kormánypart kiscgazdáival. Az elnök hiába igyekszik a rendet helyreállítani, a vihar egyre fokozódik, a baloldalon pfuj és puccs kiáltások hangzanak a kiscgazdák felé, mire

az elnök az ülést kénytelen felfüggeszteni.

Szünet után az ellenzéki képviselők zajongva jönnek be a terembe. Az elnök csak nehezen tud csendet teremteni.

A 75-103. paragrafusokat változtatlanul, vagy lényegtelen módosításokkal fogadják el.

A 104-ik szakaszánál az elnök a vitát félbeszakítva, napirendi javaslatot tesz.

Rupert okvetetlenkedése után a többség az elnöki napirendet fogadja el.

Pesthy Pál és Mayer János miniszterek kisebb törvényjavaslatokat terjesztenek be, mire az ülés 6 órakor véget ért.

Nagy áradások Galiciában

Krakkó, július 2. Cseh Távirati Iroda: A lengyelországi áradás területéről érkező hírek szerint az elemi csapás méretei egyre nőnek. Nyugatgaliciában különösen a Bochniai területet sújtotta a szerencsétlenség. Ebben a területben

Ujselo—Solne község teljesen megsemmisült.

A sziléziai Tessenben az áradás okozta szerencsétlenség jóval nagyobb, mint ahogy az első jelentések után gondolták. Itt nemcsak a Visztula, hanem a többi folyó is, így a Biala is kiáradt. A hegyi patakok is mind elhagyták medrüket. A kár óriási. A felsősziléziai és a tesseni terület között a forgalom megszakadt. Nyugatgaliciában ijesztő pusztításokat okozott az áradás.

Przemysl csaknem egész területe, továbbá a város valamennyi külső negyede víz alá került.

A borislavi nafta vidéket, valamint magát Borislav városát komoly veszedelem fenyegeti. Rozniatowban 100, Stanislauban 105 ház rombadőlt. Az elemi csapás következtében 300 ezer család hajléktalanná vált.

Inségakciót szervez a Mezőgazdasági Kamara

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara július 4-én, szombaton tartja rendes közgyűlését a vármegyeháza dísztermében. A közgyűlésen gróf Almásy Imre fog elnökölni. A tárgysorozat legérdekesebb pontja

az új inségakció megszervezése

lesz, melyet a rossz termés következtében beálló gazdasági leromlás tesz szükségessé. A Kamara jelentése szerint Csonkamagyarország vármegyéi közül Hajdu-, Bihar és Jász-Nagykun-Szolnok megyék termését sújtották leginkább az elemi csapások. Így a Mezőgazdasági Kamara az inségakció megszervezésével azon a helyen fog felbecsülhetetlen értékű szolgáltatásokat teljesíteni, ahol a lakosság helyzete a rossz termés miatt mindinkább súlyosabbá válik.

A Hortobágy statisztikája

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács hivatalos kimutatása szerint a Hortobágnak a városi legelőre 1902 darab állatot hajtottak ki a Debrecen-környéki gazdák és pedig Fancsikáról 18 gazda 131 számos és 26 tavalyi marhát, 3 számos és tavalyi birkát és 18 ökröt. Nagycseréről 25 gazda 439 számos és 120 tavalyi marhát, 22 számos és 7 tavalyi birkát és 67 ökröt. Bánkról 14 gazda 361 számos és 84 tavalyi marhát, 6 számos és 1 tavalyi birkát és 73 ökröt. Pacról 3 gazda 89 számos és 25 tavalyi marhát, 1 tavalyi birkát, és 12 ökröt. Ohatról 2 gazda 198 számos és 112 tavalyi marhát. Halápról 1 gazda 15 számos és 5 tavalyi marhát és 12 ökröt. Guthról 5 gazda 56 számos és 25 tavalyi marhát, 1 számos és 2 tavalyi birkát és 100 ökröt. Összesen 65 gazda kihajtott 1289 számos és 397 tavalyi marhát, 13 számos és 12 tavalyi birkát és 192 darab ökröt, azaz 1903 darab állatot.

Hogyan bánik a Tiszántúli Hirlap r.-t. munkatársaival

Lukács Károly rágalmozási és kártérítési pere volt lapvállalata ellen

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Tiszántúli Hirlap r. t. igazgatósága március végén váratlanul elbocsátotta reggeli lapjának, a „Debrecennek” egyik munkatársát, Lukács Károlyt, kapcsolatban azzal a panasszal, amelyet a város egyik előkelősége emelt Reitz János előtt zsarolás miatt a lapvállalat egyik elötte ismeretlen hirlapírója ellen. A márcól-holnapra utára tett Lukács Károly ekkor elsősorban a debreceni hirlapírók testületéhez fordult védelemért, — amely aztán, — miután bebizonyosodott, hogy az egész zsarolási vád tévedésen alapult, Lukács pedig a panasztevőt sem ismerte soha, —

öröteljes hangu nyilatkozatban bélyegezte meg a T. H. r. t. eljárását.

Az ügy a bíróság előtt folytatódott, amennyiben Lukács Károly rágalmozás és hitelrontás címén pert indított Szigethi Gyula igazgató és Reitz János szerkesztő ellen s kereset adott be a járásbírószághoz az őt jogosan megillető hathónapi fizetésének folyósítása céljából is.

A rágalmozási per első tárgyalása szerdán volt Unger József kir. járásbíró előtt, aki az ítélethezatalt a polgári kereset elintézéséig felfüggesztette.

Hirlapírói körökben nagy érdeklődés előzte meg a polgári per főtárgyalását, amely csütörtökön délután zajlott le Szögyényi kir. járásbíró előtt. Lukács Károly a sajtótörvény értelmében járó hathavi fizetését,

12,000 000 koronát követelt Szigethi Gyula igazgatótól.

Keresetét dr. Hegedűs Lóránt ügyvéd, volt főszerkesztő képviselte.

Az első tanu dr. Szabó István, a Debrecen volt munkatársa előadta, hogy Lukács elbocsátása tudomása szerint a zsarolási váddal kapcsolatban történt. Kolosváry-Borcsa Mihály, mint szakértő tanu kifejtette, hogy a felperes olyan munkakört töltött be, amellyel hathavi felmondás jár.

Reitz János tanuvallomásában azt bizonyította, hogy Lukácsot nem a zsarolási ügy miatt, hanem egyéb okokból bocsátották el. Elmondja, hogy valamikor kora tavasszal egy este az Angol királynőben, ahol nagyobb társasággal ült, Lukács megszólította, s négyszemközt

400.000 koronát ígért neki, ha egy másik kellemetlen ügyről nem emlékezik meg lapjában.

Ő ezt társaságának azonnal el is mondta nagy felháborodásában.

Lukács Károly: *Vacsora előtt, vagy vacsora után történt ez az állítólagos ajánlatlétel?* mert a társaság akkor már nagyobb mennyiségű italt fogyasztott, ami a főszerkesztő urnd nem ritka dolog.

Reitz (ingerülten): Ismerem az ilyen vicceket!

Hegedűs ügyvéd: Különös, hogy egy januári állítólagos megvesztegetési ajánlat miatt csak március végén bocsátanak el valakit.

Pálfi József, a „Debrecen” szerkesztője azt igyekezett bizonyítani, hogy a felmondás tulajdonképpen mindig a levegőben lógott, mert szerinte Lukács nem látta el rendszeresen dolgai. Egyébként is kifogásolta Szigethi igazgató, hogy Lukács a Színházi Életet tudósította.

Szögyényi bíró: Tehát a Színházi Élet tudósítója volt.

Reitz közbeszólt: A szerkesztője.

Pálfi: A szerkesztője. A debreceni rovatot szerkesztette.

Lukács: *Ilyen rovat nincs.*

Pálfi ezután azt fejtegeti, hogy Szigethi igazgató nem tűrte hirlapíróinak más lapban való munkálkodását. Miután kiderült azonban, hogy a tanu maga is tudósít pesti lapokat, *finom distinkciókat tesz a fővárosi lapok vidéki tudósítói, munkatársi és szerkesztői kategóriái kö-*

zött. Majd rátér a zsarolási ügyre. Eladása szerint, amikor Lukács a szerkesztőségi nyomozás során megtudta, hogy Reitz János indított az meg, egy *izenetszerű drasztikus kijelentést tett Reitzra*, amelyet azonban mi nem reprodukálhatunk. *(Az izenet megismétlésekor a jelenlevő Reitzon ismét élénk felháborodás mutatkozik.)*

Ő erről referált Szigethinek és Reitznak, akik szerinte

tartottak attól, hogy az ügyet a „Hajdúföld” leleplezi,

s így megtörtént az elbocsátás.

A felek ügyvédei ezután több vanu kihallgatásától elállottak, mire Szögyényi járásbíró a bűnvádi periratok beszerzése céljából a tárgyalás folytatását szeptemberre halasztotta.

Bolsevista röpiratokat osztogattak Budapest utcáin

Egy előkelő művész is kompromittálva van a Vági-ügyben

Budapest, július 2. A kora délutáni órákban a József-körúti örszemes rendőrök elfogtak egy munkáskülséjű embert, aki az utcán

kommunista tartalmú röpiratokat osztogattott.

Ebben a röpiratban tiltakozás volt Váglék letartóztatása ellen, amelyet Budapest munkásságának nevében törvénytellenesnek mondott a röpirat. A röpirat terjesztőjét, Polgári Endrét előzetes letartóztatásba helyezték.

A főkapitányságon ebben az ügyben a kihallgatásokat egyelőre befejezték és intézkedtek, hogy Vági István és hat társát még ma délután szállítsák át az ügyészség Markó utcái fogházába.

Állítólag a Vági-féle bolseviki mozgalomban

egy „előkelő” művész is kompromittálva van,

aki futárként szerepelt Váglék és a bécsi és párisi központ között.

Törvény készül a buzahaszonberek szabályozásáról

Budapest, július 2. Pesthy Pál igazságügyminiszter a nemzetgyűlés mai ülésén törvényjavaslatot nyújtott be a terményben és termény pénzbeli egyenértékben meghatározott magánjogi tartozások kivételes rendezéséről. Megengedi a javaslat, hogy

a termény pénzbeli egyenértékének újabb megállapítását igényelhessek az érdekeltek,

ami mellett az árhullámozás káros hatásai lehetőleg elkerülhetők. Az ellenszolgáltatás értékének újabb

megállapításánál kizárólag a szerződő felek akaratát kell mértékadóul venni, vagyis

azt kell kutatni, hogy a felek a szerződés megkötésekor milyen értéket kívántak egymásnak kölcsönösen biztosítani.

Megengedi a javaslat azt is, hogy az érdekeiben komolyan sértett fél a szerződést felbontthassa.

A javaslat nem kívánja érinteni a kishaszonbérletek bérének megállapítása tárgyában a napokban kiadott rendelkezéseket.

Jövő évben a város kiaszfaltoztatja a Piac-utcát

Parkot létesítenek az utca közepén

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsa csütörtöki ülésében foglalkozott a budapesti Magyar Aszfalt Részvénytársaságnak a városhoz érkezett ajánlatával. Az ajánlat szerint a részvénytársaság a város területén levő összes aszfaltburkolatok javítását elvállalja

meglehetősen olcsó árért, négyszög-méterenkint 10 aranykorondért.

Egyben ajánlatot tett a részvénytársaság a Piac-utcának a kiaszfaltozásra is, amit a város tudvaleg a jövő évi utburkolatozási programjába felvett. A város már most is szerződéses viszonyban áll a Magyar Aszfalt r.-vel s a részvénytársaság a Piac-utcai burkolatozásra csekély módosítással ugyanolyan feltételeket ajánlott fel, mint az eddigi munkához.

A részvénytársaság felajánlja a városnak, hogy amennyiben egyszerűen nem tudná a burkolatozási költségeket fedezni, úgy a fele összegét fizetheti 1927. január 30 án is.

A városnak a jövő és az azután következő esztendőben is nagyszabású programja van, elsősorban a Déri-múzeum felépítésével kapcsolatban a Kálvin-térnek a rendezése, azután a Piac-utcának a kiaszfaltozása is. Még pedig olyan terv merült fel a városházán, hogy

a Piac-utca közepén végig parkot létesítenek sétánnyal együtt, amelynek két oldalán vezetne a kocsiut.

Ez a terv természetesen csak közgyűlési határozattal volna keresztelhető s míg az ügy odáig kerül, meglehetősen sok idő fog eltelni. Épp ezért a tanács nem is hozott határozatot az ajánlat fölött, különben is ez még nem volt részletes ajánlat s az is meglehet, hogy ilyen nagy költségekkel járó munkánál nyilvános versenytárgyalást fog tartani a város.

Ha venni, vagy eladni akar, ha állást keres, a HAJDUFÖLD hirdetéseinek biztos az eredménye

FŐISKOLA

A „Csaba” nyaralattási akciója. A debreceni „Csaba” B. E. parád-sasvári diáknymaralattási akciójára az összes Bajtársi egyesületek jelentkezhetnek július 4-én d. u. 2-4 óráig a „Csaba” B. E. hivatalos helyiségében (Simonyi-ut 16. I. em.) Részvételi-díj napi 16.000 K., melyben bentfoglaltatik a lakás és koszt ára. Indulás július 8-án, vagy 9-én. Bővebb felvilágosítást ugyanezen idő alatt ad a Vezérség.

Nyilvános illemhelyeket létesít a város

(A Hajdúföld tudósítójától.) Debrecen város tanácsa csütörtökön délelőtt tartott ülésében alhatározta, hogy a városban felállítandó nyilvános illemhelyek építésére vonatkozó versenytárgyalást július 18-án délelőtt megtartják, illetőleg az erre szóló írásbeli ajánlatokat eddig az időpontig be kell nyújtani a város műszaki ügyosztályához. A tanács úgy döntött, hogy az illemhelyek számát csak akkor fogja véglegesen meghatározni, ha majd az ajánlatok beérkeztek. Tekintve, hogy a költségvetésben csak

16.000 aranykorona van erre a célra előirányozva,

az építési költséget hitel útján fogja a város megszerezni s az összeget 12 hónap alatt törleszti le. Szó volt arról is, hogy két veszparieunt a föld alatt helyezzenek el, ez azonban a szakértői vélemény szerint *mintegy 100 millió költség-többletet jelent, úgy hogy ettől a tervtől minden jel szerint eldől a tancs.*

A pályázati feltétel legsúlyosabb pontja lesz, hogy az illemhelyeknek vasból, vagy vasbetonból kell készülniök.

Hladis Dobernik kémkedési pöre

Budapest, július 2. Ma tárgyalta a katonai törvényszék Hladis-Dobernik cseh állampolgár kémkedési ügyét. Hladis-Dobernik néhány hónappal ezelőtt katona őreitől megszökött és bemenekült a cseh követtség épületébe, ahonnan csak napokig tartó tárgyalás után adták ki. Hladist a büntető törvényszék család miatt két hónapi fogságra ítélte, ezidőszent azonban még, mint kémgyanus egyént a katonai hatóság fogja.

Hladis Dobernik 1911-ben Bécsben mint a közös hadsereg tagja elvégezte a hirszerző tanfolyamot és Olasz, majd Oroszországban végzett kémzolgálatot. A háború alatt az ostromolt Przemyslben teljesített szolgálatot. A vár elestével orosz fogságba került, ahonnan 1918-ban tért vissza. Hosszabb ideig szélhámos-ságból élt, 1920-ban egy visszatérő fogolyzállományba csempészte be magát és ott megszerezte Kozák György katonai igazolványait és

a debreceni gyalogezrednél jelentkezelt szolgálatlételre.

Itt lopás miatt fogságba került, ahonnan megszökött. Oláhországban. Lengyelországban kémkedett, majd a cseh hadügy-minisztérium Budapestre küldte kémkedni. Itt Dömötör János hadapródjelölt őrmesterrel és Belényessy János főhadnaggal együtt kémkedett.

A mai tárgyaláson Dobernikkel együtt Belényessy János és Dömötör Jánosné is, aki tudott férjének kémkedéséről, a bíróság elé került.

A vadirat ismertetése után a vádlott engedélyt kért arra, hogy védőjével beszélhessen. A bíróság ezt megengedte és tíz perces szünetet rendelt el.

Szünet után a hadbírósg

zárt tárgyalást rendelt el.

A zárt tárgyaláson hallgatják ki a vádlottakat és a tanukat.

A kémkedési ügyben holnapra várható ítélet.

A Kormányzó a magyar sport leglelkesebb híve s legfőbb patrónusa

A MAC tisztelgése a Nagyurnál - Amikor Horthy Miklós tengerész zászlós első díjat nyert a nemzetközi törmérközésen

Budapest, július 2. Az 50 éves fennállását ünneplő MAC elnöksége Andrassy Géza gróf elnök vezetésével csütörtökön délután tiszteltgett a Kormányzó előtt, hogy megköszönje a nagy figyelmet, amellyel a Kormányzó a MAC iránt s általában a sport mindennemű megnyilvánulásával szemben viseltetik.

Alig van valamirevaló sportesemény a fővárosban, amelynek fényét a Kormányzó személyes megjelenésével ne emeljük.

A MAC legutóbbi jubiláris közgyűlésén és nemzetközi viadalain is mindig ott volt a Kormányzó, buzdítva az atlétákat és a szakszerű szavaival azonnal elárulta, hogy nemcsak nagy általánosságban ér-

dekli a magyar sport, hanem mint egykori aktív versenyző

a milleniumi ünnepségen a nemzetközi törvívó versenyen az első díjat nagybányai Horthy Miklós tengerész zászlós nyerte el.

Ma is változatlan figyelemmel kíséri a fiatalok versengését. A MAC nevében Andrassy Géza gróf nagyon szép beszéd kíséretében nyújtotta át a Kormányzónak a jubiláris nagy aranyérmét és a MAC 50 éves történetét megörökítő könyvet, amelyet Zuber Ferenc alelnök írt. A Kormányzó szívélyes szavakkal köszöntötte meg a MAC figyelmét és a küldöttséggel hosszasan elbeszélgett a magyar sport aktuális kérdéseiről.

Titokban újra működnek a magyarországi szabadkőműves páholyok

A szabadkőművesség világ-programmja

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ismeretes, hogy a forradalmak után magyar kormány betiltotta a szabadkőműves páholyok működését s felszólatta ezt a sötétben bujkáló társaságot, amely vezérszerepet játszott a forradalom előkészítésében, a lelkek elmérgezésében. — Azóta a szabadkőművességről ugyszólván semmi hír sem hallatszik. A tájékozatlan magyar publikum méltán hiheti tehát, hogy a szabadkőművesek a betiltó rendelettel eltűntek a földszínről. Ezzel szemben — ha pontos adatokkal nem is lehet bizonyítani — kétségtelennek látszik, hogy

a szabadkőműves páholyok, mely titokban tovább működnek.

A régi kéz nyomát ott lehet látni ma is mindenütt, a társadalom s az állam életének sok-sok megnyilvánulásában. Legyen az *Beniczky-ügy* — vagy *jelentéktelenek látszó városi létszámcsökkenése az ember önkéntelenül is éri e titokzatos láthatatlan kéz munkáját.*

A sötét páholyok lovagjait csak egy esetben sikerült elcsipni.

Gyöngyösön, ahol a rendőrség rajtuk ütött,

amidőn egy vacsora ürügye alatt titkos összejövetelt tartottak

A gyöngyösi eset is az bizonyítja tehát, hogy a szabadkőművesek ismét forradalom előtti munkájukat folytatják.

Működésük azonban nem ellenőrizhető, mert összejöveteleiket magántársaságokban tartják. — Ilyenformán a szabadkőművesek tevékenységéről csak úgy szerezhetünk tudomást, ha külföldi munkásságukat figyeljük.

A keresztényen internacionálé organuma az *Urbs* római központi ügynökség közleményei révén tudjuk, hogy a nagy internacionális szabadkőművességben

erősen radikális irányzat van,

amelynek központja Páris. Az angolok most is a szokott módon, a skót ritus szerint dolgoznak, míg Amerikában erősen fejlődik az antiszabadkőműves mozgalom s mind nagyobb tért hódít a *Klu-Klux-Klan* és a *Columbus lovagok társaság.*

A szabadkőművesség radikális irányzata Parisban a *Grand Orient*-ben székel, ahol legujabban a moz-

galomnak egy társadalmi, mint gazdasági programját kidolgozták.

E szerint elsősorban

a tanítók megszervezését tűzték ki célul.

Ennek érdekében mozgalmat indítottak a tanítók nemzetközi megszervezésére. E tanítói nemzetközi szervezet első központja Amerikában már meg is alakult, itt azonban nem tudott minden tekintetben érvényesülni a Párisból importált radikális irányzat. Erre Brüsszelben csináltak tanítói internacionálét, amely követeli, hogy

a tanítók és tanárok a világ összes államában szakszervezetekben legyenek megszervezve.

Az államhatalom csupán a fizetést tartozik előteremteni. Az iskolák belső felügyelete tekintetében azonban — a szabadkőműves program szerint — az állami beavatkozás kizárandó az abszolút szabadgondolkodás jogán. Egyházi beavatkozásról természetesen szó sem lehet, ugyszintén a községekéről sem.

Ezek a tényezők nem avatkozhatnak bele a tanterv megállapításába, a tanítás módjába sem, mert ez a tanítói egyesületek szuverén joga. A tanítók a gyermekeket mint abszolút nyers anyagot, minden „előítélettel” megfosztva veszik át és nevelik a maguk ideálja szerint.

Ez a brüsseli internacionális programja, amely a *Grand Orient* támogatásával erősen terjed.

A gazdasági program

tekintetében a szabadkőművesség legujabb ultraradikális irányzata teljesen a kommunizmus álláspontjára helyezkedik s végcélja az egész világ forradalmasítása. A forradalom csak előfutár, melyet a kommunizmus fog követni. A végcél tehát a kommunizmus. A program hangoztatja még, hogy első és leghatalmasabb ellenfelük a katolikus egyház. A protestáns egyháztól azért nem félnek olyan nagyon, mert ennek nincs internacionális szervezete. Ez is mutatja, hogy itt nincs két külön tábor. Itt

a katolikusoknak és a protestánsoknak össze kell fogni,

mert úgy a katolicizmus, mint a protestantizmus bukása végeredményben a nemzeti gondolat bukását jelenti.

'Frank'

Ezt a szócskát mindig hozsá kell fűznie akkor, amikor Ön a valódi **Frank kávépótlékot** kívánja . . .
Miért? . . . Hogy mást ne kapjon!
Ügyeljen bevásárlásainál

gyári védjegyünkre, a „kávédarálóra”.

A vadászati tilalmi idő rendezése

Budapest, július 2. Mayer János földművelésügyi miniszter a nemzetgyűlés mai ülésén nyújtotta be a vadászatról szóló 1883. évi 20-ik t.-c. módosításáról szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat felhatalmazza a földművelésügyi minisztert, hogy

a vadászati tilalmi időket a vadtenyésztés érdekében megfelelően rendelettel újra szabályozza.

A béke éveiben a vad tekintélyes jövedelmi forrása volt az országnak. Az utolsó évtizedek mostoha évei nemzetgazdaságunknak ezt a fontos tárgyat gyökerében támadták meg. Ezt okvetlenül sürgősen orvosolni kell. Nemzetgazdasági szükségesség, hogy a tilalmi időket a *egyes vadfajok tenyésztési feltételeinek a figyelembevételével újra szabályozzuk.*

Augusztusra megkapják a városok a külföldi kölcsönt

Budapestről jelentik: A magyar városok kölcsönakciójának az ügyében tegnapelőtt a pénzügyminiszteriumban szigorúan bizalmas értekezlet volt, amelyen megállapodtak abban, hogy

a városok hitellignyítését bizonyos kulcs szerint állapítják meg

és e kulcs szerint osztják fel az egész kölcsönösszeget. Minden város teherbíró képessége és beviteli lehetőségei arányában kap kölcsönt. A városoknak a jövő hét elejéig kell nyilatkozni arról, hogy milyen összegű kölcsönre tartanak igényt. Ugy hírlik, hogy

a 82 és feles kibocsátású arfolyamon nyújtott kölcsön után a városoknak 7 és fél %-os kamatot kell fizetni.

Ha minden programszerűen megy végbe a városok már augusztus közepén megkapják a rájuk eső kölcsönösszeget.

Lapkihordó asszonyok felvétetnek!

HIREK

1925 július 3. (Péntek)

Prot.: Kornél. Kath.: Mind sz.

A Meteorológiai Intézet jelentése

Hazánkban az idő változékony volt. Több helyen 1-2 mm eső esett. A hőmérséklet kissé emelkedett. Időprognózis: Melegebb idő várható helyi zivatarokkal.

Közművelődési könyvtár nyitva délelőtt 10-1-ig, délután 4-7-ig.
Városi múzeum: 9-12-ig, 2-4-ig.
Gyógyszertárak közül éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó, Arany Egyszaru, Muraközy, Magyar Korona, Nádor, Csokonai, Arany János.

Isten veled

Te még szeretsz?
Ugy szeretném, ha szeretni tudnálak,
Mért hazudnék?
Kihalt már bennem minden vágy utánad,
Mért szeretsz?

Gondolni jó
A régi, csókos nászi éjszakákra,
Csók-szilletek,
Bolond szerelmünk ifjú kacagása
Mi lesz holnap?

Lásd kedvesem,
E nagy szerelmet én nem érdemeltem
S im elragad
Tőled csapongó, forradalmi lelkem.

Tovább, tovább,
Egy bucsú csókom még a homlokodra,
Igy, kedvesem
S gyors szekerem már indul is robogva,
Isten veled.

KIRÁLY TIBOR.

— Miskolc megbélyegezte a Kormányzó támadását. Miskolc város törvényhatósági bizottsága ma délután 4 órakor tartotta rendes évi közgyűlését, amelyen elhatározta, hogy mély felháborodással utasítja vissza azt a nemtelen támadást, amely a Kormányzó személyét bíróság elé tartozó gyilkossági ügybe akarta keverni és nem riadt vissza az aljas gyanúsításoktól sem. A törvényhatósági bizottság megütközéssel látja, hogy a nehezen megteremtett konszolidációt így akarják egyesek egyéni érdekeik szempontjából megsavarni, az ország hírnevét és hitelét a külföld előtt kockára tenni, éppen ma, amikor a nemzeti ujjáépítési munkában minden erőnek össze kell fogni.

— Ottó királyi nevenapja. A debreceni római katolikus templomban csütörtökön délelőtt 9 órakor ünnepélyes szentmiseáldozatot mutatott be Mellau Márton pápai kamarás Ottó királyi névnapja alkalmából. A templomot szüntől megöltöztött közönség sorában Debrecen magyar társadalmának minden rétege képviselve volt. Az Istentiszteleten Weszprémy Zoltán nyugalmazott főispán és a katolikus polgárság összes előkelőségei résztvettek.

— Pénteken temetik Márki Sándort. Budapestről jelentik: Az elhunyt nagynevű történetírő, Márki Sándor dr holttestét Gödöllőről Budapestre szállították, ahol díszsírhelyet ajánlott fel a főváros tanácsa. A temetés pénteken délután 4 órakor lesz és azon az Akadémia és az egyetemek, valamint a tudományos intézmények testületileg képviseltetik magukat.

— A Kálvinisták TE-nek hitvédelmi szakosztály gyűlése. Nagyonfontosságú belmissziói tevékenységet fejt ki a reformátusok körében a hitvédelmi szakosztály. Minden hónap első péntekén megtartja gyűlését, hogy fejlessze a hitéletet. Ma délután 6 órakor a Kollégium dísztermében lesz a gyűlés, melyre minden egyháztagot szívesen hív a vezetőség.

A Baross-Szövetség közgyűlése

(A Hajdúföld tudósítójától.) A Baross-Szövetség június 5-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében taggyűlést tart, melyen a legújabb Forgalmiadó, vám és egyéb közgazdasági kérdéseket. A gyűlésre

leutaznak Budapestről Rausch Aladár kormányfőtanácsos országos elnök, Farkas Elek igazgató

ez iparosok aranydíjazó szónoka és több kiküldött. Az előadók között szerepel dr Diczig Lajos kamarai

s. titkár is. Erre az igen érdekes és tanulságos érdekképviseleti gyűlésre fölhívjuk az iparosok és kereskedők figyelmét. Megelőző nap szombat este a Katolikus Otthonban

társas Baross-vacsora lesz,

melyre jelentkezni Piac utca 7. (telefon 78), vagy az Otthonban lehet. — Mint a Hajdúföld értesül a Baross-Szövetség tagjai ezt az alkalmat fogják felhasználni arra, hogy kiváló alelnöküket dr Dávid Gáspárt, akit most avattak vitézzé, ünnepségekben részesítsék.

Pótvizsgálat indul a halálra ítélt Szanyi József bűnperében

A tábla döntése a biharnagybajomi hitvesgyilkos ügyében

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ime- retes, hogy a debreceni törvényszék néhány hónappal ezelőtt halálra ítélte Szanyi József biharnagybajomi 100 holdas gazdát, aki ellen az volt a vád, hogy

előre megfontolt szándékkal agyonlőtte a feleségét.

Szanyi József a tárgyaláson még a halálos ítélet után is ártatlanságát hangoztatta s kijelentette, hogy nem kíván kegyelemért folyamodni és nem akar felebbezni. — A védője ennek ellenére megfelelőbbézte a törvényszék ítéletét, amellyel most

foglalkozott a tábla.

Miután a tényállás nem volt egészen tisztázottnak tekinthető, a tábla úgy találta, hogy nem lehet teljesen megnyugtató ítéletet hozni, miután a rendelkezésre álló bizonyítékok nem igazolják feltétlenül Szanyi bűnösségét. — Miután a tábla úgy vélte, hogy a tényállásban egyes momentumok még tisztázhatók pótvizsgálatot rendelt el.

Ezt a vizsgálatot a jövő héten kezdi meg Preineszberger Jenő vizsgálóbíró és csak azután kerül sor az ügy táblai tárgyalására.

Tíz darab nehéz vasat nyelt egy szökött fegyenc

Budapestről jelentik: Nemrégiben történt, hogy a kecskeméti ügyészség fogházából furfangos körülmények között megszökött két rab, Velzer László és Szelezcki Gergely. Hosszas keresés után mindkét szökevény a budapesti detektívek fogták el, bevitték őket a főkapitányságra és onnan megbilincselve visszakísérték őket Kecskemétre.

A kecskeméti fogházban a visszavitt Velzer Lászlón gyanús megbetegedést észleltek. A rab nagy fájdalmakról panaszkodott és a törvényszéki orvosok megállapították, hogy valami érthetetlen sulyos belső megbetegedése lehet. Bajának megállapítása végett Velzert elvitték a kecskeméti kórházba, ahol röntgennel vizsgálták meg. Nagy meglepetést keltett, hogy

a röntgenvizsgálatnál Velzer

gyomrában mintegy tíz darab nehéz vastörmeleket találtak, amelytől belseje csaknem bomlásnak indult. Vallatára fogták Velzert és erre elmondotta, hogy a vasdarabokat a budapesti főkapitányság fogdáiban nyelte le ijedtében és féltelmében. Zavaros előadásából azt lehetett megállapítani, hogy elfogása után tulajdonképpen

öngyilkosságot kísérelt meg

a vasdarabok lenyelésével, hogy ne kelljen visszakerülnie a kecskeméti fogházba.

A kecskeméti ügyészség a vizsgálat után táviratilag kereste meg a főügyészséget, hogy rendelje el Velzer azonnali felszállítását az országos rabkórházba, hogy ott megoperálják, mert az orvosok szerint most már minden percnyi késedelem végzetessé válhat reá nézve.

TENNISZ, HÁZI ÉS UTCAI CIPŐK	75.000 K
BŐRSZANDÁLOK EGYES PÁROK	50.000 K
BŐRCIPŐ	190.000 K
TENNISZNADRÁG	125.000 K

Schäfer cégnél Budapest, I. Döbr Antal-tér 4. — Telefon József 125-35. — Vidékre utánvételi.

MINDENNEMU
FÜSZER, CSE-
MEGE, BOR,
SAJT ÉS

Fiók a város minden részében.

ÁZTARTÁSI SZÜKSÉGLETEIT

LEGELŐNYÖSEBBEN ÉS LEGJOBBAN

A

ANGYABAN

SZEREZHETI BE. FŐÜZLET RÓZSA-UTCA 2

— Nyugdíjasok a Kormányzó elé akarnak menni. Budapestről jelentik: A ker. szocialista párt keretei között szervezkedett állami, katonai, városi és vármegyei nyugdíjasok igen látogatott értekezletet tartottak, amelyen igen sokan elkeseredetten tarták fel kétségbeesztő helyzetüket. Elhatározták, hogy egy nagyobb nyugdíjas gyűlést hívnak össze, mely a Kormányzó elé fogja vinni ennek a nyomorgó osztálynak eddig meghallgattatlan panaszait.

— Esküvő. Z. Szabó Maca és Mórász Béla f. hó 4-én szombaton délután 1/2 órakor tartják esküvőjüket a ref. Nagytemplomban.

— A jog- és pénzügyi bizottság ülése. Debrecen város jog- és pénzügyi bizottsága ma, pénteken délután 4 órakor ülést tart a városháza kistermében. Az ülés tárgysorozatán a hortobágyi halastavak bérletének, valamint a külföldi kölcsön igénybevételének a kérdése szerepel.

— A debreceni rendőrségőfoglal-mazók kitűnő sikerű vizsgálja. Budapest most fejeződött be a próba-időre beosztott államrendőrségőfoglal-mazók részére nyitott tanfolyam, amelyen számosan vettek részt a debreceni rendőrség részéről is. A debreceniek a vizsgán kitűnő eredményeket értek el. Különösen kitűnt dr Tóth Jenő segédőfoglal-mazó, aki vizsgáját az összesek között a legkitűnőbb eredménnyel tette le. A vizsga után dr Tóth Jenőt külön megdicsérte Nádossy Gyula országos főkapitány.

— Rácz Jancsi Bad Emsben muzsikál. Rácz Jancsi, a kitűnő debreceni cigányprimás, akit a debreceni közönség nagyon szeretett, jelenleg egész zenekarával együtt Bad Emsben muzsikál. A világhírű fürdőhely közönsége szintén hamarosan megszerette az elsőrangú magyar primást, aki — mint értesülünk — egészen a fürdőszézon végéig Bad Emsben marad.

— Suiyos autószerencsétlenség Budapesten. Budapestről jelentik: A Magyar Oajipar R.-T. teherautóján 6 munkás a Zugligeti úton a hegyre igyekezett, hogy a Béla király utat olajozzák. Amikor a megrakott autó a Zugligeti-ut 22. szám elé ért, a fék elromlott és a gépkocsi sebes iramban a lejtős úton fékezetlenül lefelé zuhant és 50-60 méter utat megtéve, lezuhant a mélységbe. A gépkocsi darabokra tört. A menekülő munkások részben kizuhantak, részben a gépkocsi romjai temették maguk alá. A szerencsétlenségről nyomban értesítették a mentőket, akik két kocsival vonultak ki. Angyal János 19 éves gépkocsivezetőt, Schmedt István 32 éves napszámot és Rai Imre 27 éves napszámot, akik sulyos csonttöréseket, zúzódást és agyrázkódást szenvedtek, az első segélynyújtás után az Uj Szent János kórházba szállították. Könnyebben sebesültek Benyák József 27 éves napszám, Hoff Mátyás 22 éves csapos és Kovács Gyula 24 éves géplakatos, akiknek a sérülését a helyszínen kötötték be.

— Kőművesek érkekezlete. A képvisített kőművesek délután 6 órakor az Ipartestület kistanácstermében tartandó szakosztályi ülésen jelenjenek meg.

— Gépázurozást zsebkendőkre és fehéreneműkre 1800, ruhára 2000. Endlízást méterenként 3000 koronáért gyorsan és pontosan végez Szilágyi, Széchenyi-utca 1.

— Egész finom fehér filckalapok a legdivatosabb formában 130.000 koronáért kaphatók a Kalapüzemben, Piac-u. 9.

— **Uzótanfolyam a levonték részére.** A kereskedő ifjuságnak alkalmat ad a testnevelési vezetőség arra, hogy az uszásban kiképeztesse magát. Uzótanfolyam nyílik meg a napokban. Akik e tanfolyamon részt akarnak venni, vasárnap, július 5-én délután 2 órakor jelenjenek meg rövid megbeszélésre a Kereskedő Társulat udvarán. Igyekeznek mindenki kihasználni a kedvező alkalmat. Az uszás ideje vagy a kora reggeli, vagy a késő esti órákban lesz megállapítva, úgy, hogy az üzleti elfoglaltságba ne ütközzék.

— **Szeptember 1-én kezd működését az új pénzverde.** Budapestről jelentik: A bankvezérek a készülő valutareform ügyében ma nyújtották át megállapodásukat a pénzügyminiszternek. A valutareform ügye már igen előrehaladott stádiumba jutott, úgy, hogy a pénzügyminiszter értesítése szerint az új állami pénzverde már szeptember 1-én megkezd működését. A pénzverde működése azért késett, mert a katonaság nem tudta a pénzverde céljaira szolgáló lovassági laktanyát kiüríteni. Ez azonban már megtörtént.

— **Hét turista megfagyott a tiroli hegyekben.** Bécsből jelentik: Gese-Useban a kettős ünnep alatt eltűnt tizenkét turista felkutatására kiküldött expedíció a Gese-Use különböző helyein holtan találtak meg hét turistát. Mindnyájukat megfagyott állapotban találták. A szerencsétlenül járt turisták közül négy bécsi és ezek közül három az osztrák Nemzeti Bank alkalmazottja.

— **Csehországba akadály nélkül lehet beutazni.** A budapesti cseh követség közli: Néhány nappal ezelőtt a sajtóban az a hír látott napvilágot, hogy a Felvidékre beutazó külföldiek bizonyos kategóriái számára külön korlátozó intézkedéseket bocsátottak ki. A cseh-szlovák követség közli, hogy ez a hír tévedésen alapszik. Csehországba valamennyi külföldi állampolgár számára éppen úgy érvényben van a szabadköltözés joga, mint a belföldiek számára.

— **A vámörleési gabona ára.** Budapestről jelentik: A pénzügyminiszter rendeletet adott ki, amelyben megállapítja a malmok által vámörleés fejében ez év július havában természetben megkeresett gabona árát. Az általános forgalmi adó alapjául szolgáló átlagos ár eszerint métermázsánsként a következő: rozs (kétszeres) 413, árpa 325, tengeri 301, zab 445, köles 320, tatárka 340, ocsu 230 ezer korona.

— **Füzerkiskereskedők Egyesülete** július 5-én, vasárnap délután fél 4 órakor a Kereskedő-Társulat dísztermében Ferenc József-ut 8. értekezletet tart. Tárgy: 1. A forgalmi adó reformja és a forgalmi adó általánosítása, előadó dr. Diczig Alajos kamarai fogalmazó. 2. A szombat esti záróra meghosszabbítása, tekintettel a nyílt árusítási üzletekre. A tárgy fontosságára való tekintettel minden kereskedő saját érdekében jelenjen meg. Elnökség.

— **Iparosok figyelmébe.** A Budapest augusztus 14-én kezdődő Országos Kézművesipari tárlatra vonatkozó általános program és szabályzat, valamint a jelentkezési ívek megérkeztek. Felhívja ennélfogva az Ipartestület az érdekelteket, hogy a jelentkezési íveket a testület hivatalában a hivatalos órák alatt átvehessék.

— **Hölgyek figyelmébe!** Megkezdődött a legdivatosabb fehérnemű géphímzések tanítása! Jelentkezni lehet géppel vagy anélkül. Szilágyi Lajos kézimunka és műhímző, Széchenyi-utca 1.

KÖNYVESHÁZ

A „Fenno-Ugria” második száma. A *Finnség Szövetsége Rokonnépek Osztálya* kiadásában magyar, finn és eszt nyelven megjelenő „Fenno-Ugria” című finnugor kulturális folyóirat második száma 120 oldalnyi terjedelmű illusztrált kötet alakjában pár nappal ezelőtt elhagyta a sajtót. A pompás kivitelt szemle színvonalas tartalmából megemlítjük a következőket: E. N. *Selä* miniszter és egyetemi tanár: A finnugor nyelvészet eredményei és teendői, Gusztáv *Ollik* tanügyi tanácsos: A rokonnépekhez (üdvözlő beszéd), Natti *Pesoner* főtanfelügyelő: A kulturális kongresszus-hoz (megnyitó beszéd), Rafael *Engelberg* dr: Aksele Gallen Kallela (a halhatatlan finn festőművész 60 éves jubileuma alkalmából), W. *Grünthal Ridala* lektor: Eduard Wilde (a nagy eszt író 50 éves emléknappja), O. J. *Tallgrön* dr: A Pavolo Emilio Pavolini (olasznyelvű üdvözlő költemény a kevéssel ezelőtt Finnországban vendégszereplő P. E. Pavolini egyetemi tanár tiszteletére), Farago József: Régi nomádélet a magyar Alföldön (Szigethi György István etnográfiai munkája után); Igon *Mossheg* zürjén tanító: A komi nép életéből. A cikkek után a lap gazdag rovatai, Böngészés, Beszámolás, Hírek, Vegyes következők.

E széleskörű és dús tartalmú, évenként 4 vaskos számban megjelenő folyóirat előfizetési ára egész évre 55.000 korona. Megrendelhető a „Fenno-Ugria” magyarországi bizományi hivatalánál: Bán Aladár dr igazgató, Turáni Társaság, Budapest, Országháza VII. kapu.

SZÍNHÁZ

Sötét Balázs megvált a Csokonai-színházról. Sötét Balázs, a Csokonai-színház társulatának szimpatikus fiatal tagja, most a színiszegzen végén szintén megvált a társulattól. Sötét Balázs ambiciózus, tehetséges színész volt s így távozását bizonyára sajnálkozással fogadja a debreceni közönség.

Színházak és mozgószínházak közlönye Csokonai-színház

Salamon Béla és a Teréz-körutiszinpadvendégjátéka

Tomboló sikerben és zajos ünneplésben van része az országos hírű *Teréz-köruti Szinpad* vidéki vendégjátékainak. Győr, Sopron, Szombat-hely, Kaposvár, Pécs, Baja, Miskolc, Eger, Szeged stb. után végre hozzánk is ellátogat az illusztris művészgárda, amely *Salamon Béla*-val az élén, e hó 4-én és 5-én

szombaton és vasárnap vendégszerepel a Csokonai színházban. Soha annyi harsogó nevetés, olyan lelkes ovációt nem hallottunk, mint amilyen felejthetetlen estékre van kilátásunk *Salamon Béla* a főváros dédelgetett kedvenc komikusa, négy legjobb szerepében ragyogtatja istenáldotta kumorát esténként. A népszerű gárda legnagyobbberősségei Barczelly Magda, Keglevich Marietta, Mester Ilona, Jármay Carola, a nagyszerű Szenes Ernő és a színház zeneszerzője Herczeg Jenő. Itteni vendégjátékuk alatt előadják a Teréz-köruti Szinpad legsikerültebb boházait, vigjátékokat, schansonokat, tréfákat, politikai actualitásokat. Jegyekről ajánlatos előre gondoskodni.

Pénztári órák a Salamon estékre d. e. 10—1-ig, d. u. 5-ig.

Csak mérsékelttel felemelt hely-árak mellett játszik szombat és vasárnap a páratlan humoru *Salamon Béla* és társulata a színházban.

Víg-színház-mozgó

Lilián Haid főszereplésével: „Szerelek.” Regény a szerelemtől 7 felvonásban. Kísérő: Fridolin autóspezialista, bulverszk.

Urania-mozgó

Két sláger egy előadásban. „Az eldobott asszony”, amerikai regény 8 felvonásban és „Az örök háromszög” (Az orvos dilemmája) dráma, 7 felvonásban.

TESTEDZÉS

A keleti válogatottak összeállítás. *Kupinszky Sándor* dr kerületi kapitány csütörtök este a következőképp állította fel Kelet válogatott csapatát, amely vasárnap Debrecenben Észak ellen játszik: *Károlyi NyKISE*—*Szolárszky II. DVSC*, *Friedl. DKASE*—*BalkDKASE*, *Ókrös DEAC*, *Megyery DTE*—*Kántor DVSC*, *Vampetics DVSC*, *Guttman NyTVE*, *Deák NyTVE*, *Polonetzky DVSC*. Tartalékok: *Tapfer DTE*, *Ókrös DKASE*, *Polonetzky DVSC*. Hübner betegsége miatt nem lehetett beválogatni, Molnár meg elmegey Debrecenből. *Pataki DEAC* a trialon mutatott gyenge formája miatt maradt ki.

A keleti kerületi ifjusági válogatottat *Tamásy László* szövetségi kapitány a következőképpen állította össze: *Lódy DEAC*—*Csonka DVSC*, *Kerecsi DKASE*—*Horváth DVSC*, *Szalontay Nyiregyhazi Postás*, *Weiszhaus DTE*—*Tóth DKASE*, *Rosenstein NyTVE*, *Bobák DVSC*, *Kohajda DEAC*, *Kurz NyTVE*. Tartalékok: *Soltészky DKASE*, *Toroczky DEAC*, *Vay NyTVE*, *Farkas DTE*.

NYOMTATVÁNYOKAT

Levélpapír -- Boríték -- Táblázat -- Meghívó
Számle -- Gyászlap -- Névjegy -- Művek stb
izlésesen és gyorsan
mérsékelt árakon készít, költségvetéssel szívesen szolgál

LAPUNK KÖNYVNYOMDÁJA

Telefon 348 -o- Piac-utca 59

A TŐZSDE

Magyar korona 0.0072¹/₂.
Zürichi zárlat
Newyork 515.¹/₂, London 2504, Milanó 1735—, Páris 2345—, Brüsszel 2830, Prága 1525, Budapest 0.0072.50, Belgrad 907¹/₂, Bukarest 237¹/₂, Hollandia 206.30, Varsó 99—, Berlin 122¹/₂, Bécs 72.50—, Szófia 372.

Magyar Nemzeti Bank jelentése a devizaárfolyamokról

Dollár 70560—71390, angol font 345000—347000, hollandi forint 28165—28435, francia frank 3226—3250, svájci frank 13780—18860, cseh korona 2104—2124, lei 829—331, lira 2416—2438, dinár 1235—1247, 100 német márka 16780—16990, osztrák korona 99.90—100.50 fillér.

Terménytőzsde zárlat

A mai terménytőzsdén az irányzat lanyha volt. A buza 10, a 5000 koronával olcsóbbodott. A korpa áruhiány miatt szilárdabb. Hivatalos árak: 76 kilós tiszavidéki buza 490—495, egyéb 487—492, 77 kilós tiszavidéki 495—500, egyéb 492—497, 78 kilós tiszavidéki buza 500—505, egyéb 497—502, rozs 405—410, takarmány árpa 290—300, köles 300—310, zab 480—495, tengeri 280—282 korpa 255—260.

Ferencvárosi sertésvásár

Felhajtás 2500. Árak: Könnyű 18—20, közép 17—20.5, nehéz 20.5—21.5, Irányzat élénk.

MÉG NAPOK MULVA IS FRISS IZŰ

az édes sütemény, és
**Dr. OETKER-féle
sütőporral**

készül.

Nagyon kedveltek még a Dr. Oetker-féle vanillincukor és pudingpor.

Vénykönyvet ingyen küld:

Dr. A. Oetker, Budapest, VI. Király-utca 76.

Üvegezést

jutányosan vállal **HAMPÉL JENŐ**,
RÁKÓCZI-UTCA 8. SZÁM ALATT.
Kész ablakok raktáron.

Pénztár-blokk

öt féle betűjezéssel
kapható bármily mennyiségben
lapunk kiadóhivatalában

Piac-utca 59. sz.

TANULÓ

V. középiskolával, jófizetéssel telvéteket.
KÖNYVNYOMDA, PIAC-UTCA 59. SZ.

8000 korona tiszavas
apróhirdetés 4 lapban

APROHÍRDETÉSEK

Hégy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában vagy a Csáthy Ferenc Rt. (Piac-utca 8), vagy a Hegedűs és Sándor E. T. (Piac-utca 34), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24) könyvesboltjának pénztáránál. — Alkalmi apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vastagbetűsítő és levelezés 1600 K.

Lakás

Csinosan butorozott utcai különbejárata szoba kiadó. Török Bálint-u. 25. 188
Utcai butorozott szoba kiadó Darabos-utca 9. szám 254
Nyomatlan u. 16. alatt különbejárata butorozott szoba azonnal kiadó 284
Különbejárata butorozott szoba kiadó. Hatvan-utca 70. 276
Egy szoba a város központján magányos nőnek azonnal átadó. Cim a kiadóhivatalban. 1812
Egy szoba, konyha, különpad, fűskamara butorral átadó vagy butor nélkül. Timár Sándor, Rákóczi-u. 36. 804
Kiadó szonnal beköltözhető kétszobás lakás külön udvarral lépcsővel. Homokkert, Cujdosó-u. 34. 285
Egy szoba, konyha lakásomat elcserélném. Meszena-u. 10. 287
Azonnal beköltözhető előszobás, egyszobás konyhás lakás központban átadó. Cim a kiadóban. 298
Kisördög két szoba. konyha lakásomat ugyanolyannal főtér közelében. Sertés-tartás megengedve. Vendég-utca 58. 2. ajtó. 800
Ügyvédi irodának 2 szobát keresek Piac-utcán vagy közelében augusztusra. Kossuth-utca 26. Keresztéptület. 290
Utcai szép butorozott szoba intelligens házaspárnak kiadó. Arany Bika bérház, I. emelet 6. ajtó. Hirdetési vállalat mellett. 291
Megbízható bejárónő kerestetik. Péterfia 14. Berkovitsék. 289
Különbejárata egyszobás lakást keresek butorozatlan, esetleg butorral. Cim a kiadóban. 1327
Lakás négyszobával, központban, átadó. Cim a Hajdúföld kiadóhivatalában. 1328

Orvos özvegye izr. két középiskolai tanulókat elfogad teljes ellátásra. Széchenyi-utca 27. 264
Izr. tanító, vidéki gyermekeket elvállal lakás- és teljes ellátásra. Irsai Mór, Piac-utca 58, I-16. 265
Friss tej állandó szállításra, naponta házhoz küldve megrendelhető. Zöldfa-utca 14/a vagy Károly Ferenc József-ut 18. szám. 311
Mosni, vasalni házakhoz megyek. Varga-utca 3. 311
Egy két középiskolai tanulókat teljes ellátásra elfogadok a jövő tanévre. Kálvintér 4. Földszint 3. ajtó. 297
Fiatal asszony mosni, vasalni menne házhoz. Cim Szentanna-u. 66. 283
Üzlethelyiség főtéren azonnal kiadó berendezéssel vagy anélkül. Hunyady-utca 15. szám. 286
Jömenetűl fűszertétel italméréssel kedvező fizetési feltételek mellett átadó. Cim kiadóban. 303
Orthodox családnál kosztosokat esetleg lakással elfogadok. Horovitzné. Hatvan-u. 7. szám. 810
Középkorú intelligens asszony házvezetőnőnek menné magánoshoz vidékre is. Cim a kiadóban. 812
Pilekalapok 110000 koronáért Jungreis kalapszalonn. Arany János-utca 37. 313
Kiadó jóhírnévű vendéglő. Cim a kiadóban. 305
Kosztos tanulókat 14 éves korig teljes ellátásra elfogadok. Cim a kiadóhivatalban. 807
Teljes ellátásra elfogad leányokat özvegy uriaszón, zongorahasználattal. Vigkedvű Mihály-utca 27. Vargáné. 205
Jobb megbízható főzést, háziidőgöt végezni fél napra ajánlok. Cim a kiadóban. 253

FÉRFI FELÖLTŐ 890.000 K Tegdes Péterfia42
 Kétféleképpen hordható bőrkabát részletre is. Olcsó hét!

Háromszobás lakást adok a város közepén egy évi bérösszeg lefizetése ellenében. Értekezhetni Sestakert, Poroszlay-ut 38. 1325
Belvárosban lépcsőházi egyszobás butorozatlan főbérleti lakásomat elcserélném különbejárattal. Cim a kiadóhivatalban. 1326
Központban kiadó tiszta, utcai szoba üresen, vagy butorozva keresztán uri embernek azonnalra. Irodának is. Simonffy-utca 11. 317

Ajánlat

Fajborok leszállított áron liter- és hordótételben Arany János 30. 1286
Zongoráorákat adok magyarnótákból is kezdőknek, haladóknak. Cim a Hajdúföldnél 1292
Ügyvédi vagy ügyvédi irodába ajánlok gyakorlott és nagy helyi ismerettséggel bíró nyudijas hivatalnok. Cim a kiadóban. 184
Raktárnoki, pincefelügyelői állást vállal szakkezett egyén. Cim a kiadóhivatalban. 185
Mérlegképes könyvelő könyvelést vállal egész nap, félnap vagy órára. Cim a Cim a kiadóban. 186
Két tanuló jövő tanévre teljes ellátásra, elfogad uri család Kálvintér 15. 248
Kóser házi koszt kapható Piac-utca 66. sz. Fekete. 280
Kóser jó házi koszt, esetleg lakással jutányos áron kapható. Csokonai-utca 19. szám. 267
Farkas Péterfia 52. I. rendű tűzita, legkisebb mennyiség is házhoz szállítva, állandóan legolcsóbban kapható. 275
Inkolai tanulókat ellátásra elfogad keresztény uri család. Erzsébet-ut 14. 263
Hapszabónak ajánlokosom vidékre is. Cim a kiadóban. 299

1 férfit kvártélyba azonnal elfogadok. Homokkert-utca 107, ajtó 7. 206
Középiskolai fiukat teljes ellátásra a jövő tanévre elvállalok. Busi-utca 16. 202
Két kisebb középiskolai fiu tanulókat teljes ellátásra elfogad postafőtiszt. Értekezni lehet Csernus Gáspárnál, Varga-utca 24. sz. 194
Intelligens urnő, ki németül perfekt beszél gyermekek mellé délelőtti órákban ajánlkozok. Cim Kigyó-utca 17. sz. 214
Csapó-utca 76. üzlethelyiség átadó. Értekezni lehet Bartos, Csapó-utca 11. 217
Kiadó az Ondódon a Péterfia dűlőben 3. számú 74 holdas tayásbirtok. Értekezni Rákóczi-utca 15. 218
2-3 középiskolási fiut zongorahasználattal jövő tanévre teljes ellátásra elfogadok. Püspöki-palota II. 41. szám. 203
Fehér és színes filc kalapok olcsón szereshetők be. Matta Anna, Csemete-utca 10. szám. 255
Jóhangu rövidzongora huzamosabb időre kiadó. Péterfia 26. 204
Üzlethelyiség azonnal kiadó. Rákóczi-utca 8. szám. 318

Kereslet

Géplakostanulók fizetéssel felvételnek Ehrenreich Samuel, Arany János-utca 37. szám. 428
Egy darab kovácstűlőt és egy furógépet vételre keres a Debreceni Működgyár, Fűrdő utca 2. 769
Tojót nagyobb mennyiségben keresek megvételre. Cim Salamon, Miklós-utca 25. szám. 1306
Gyermektelen házaspár házmesternek felvételnek. Péterfia 39. 271
Mérlegképes könyvelő, magyar, német levelező állást keres. Szives megkereséseket „Perfekt” jellegre a Független Újsághoz kér. 262

LÁTVÁNYOSSÁGI PERZSA ÉS EGYÉB KELETI SZÖNYEGEK

ÁLLANDÓ KIÁLLITÁSA ÉS ELADÁSA

JAVITÁSA ÉS TISZTÍTÁSA MOLY ELLEN VALÓ MEGÓVÁST MŰVÉSZIESEN ÉS SZAKSZERŰEN ESZKÖZÖL

IZSAK ZSIGMOND LERAKATA

SIMONFY-UTCA 7.

VOLT ZANDER-FÉLE GYÓGYINTÉZET HELYSÉGÉBEN.

UJ ÜZLETI

Bejárónőt fogadok. Jelentkezzék könyvével Péterfia-utca 6. szám, az udvarban hátul. 266
Lakostanulók felvételnek fizetéssel. Fekete Lajos, Piac 66. 279
Kifutó fiut azonnal felvesz Almássy, Kossuth 13. 259
Igényjogosult rokkant trafikot átvenne. Cim Erdei, Iskola-u. 6. 270
Középiskolai tanulókat, kizárólag uri fukat jövő iskolai évre felvesz uri asszony. Jelentkezni Varga utca 1. II. 5. 257
Fiatal ügyes bejárónőt azonnal felveszek. Piac-utca 19. II. emelet. 293
Ötven milliót keresek első betáblázásra házra. Cim a kiadóban 306
Ügyes megbízható ügynököt keresek kauccióval helyi piacra. Cim a kiadóhivatalban. 314
Julius 15-76 házmesterei állást keresek. mozsást, vasalást vállalok, udvart rendben tartom. Cim Arany János-utca 20. Házmesternél. 308
Zongoratanártól órát veszek lakásomon, Péterfia 60, I. ajtó. 294
Tanuló felvétetik Gerstner Kálmán fűszerkereskedésében, Debrecen, Széchenyi-utca. 295
Közép- vagy felsőiskolai tanulókat felveszek külön lakással, teljes ellátással, központban, belvárosban, gimnázium mellett. Értekezni lakatosműhelyben, Szentanna-utca 12. 296
Gépezés cséplésre azonnal felvétetik. Erzsébet-utca 20. 1309

Feltűnő háló, kredenc, lószőrmatrác, tükrök, garderoab olcsón eladó. Széchenyi-utca 6. 284
Konyhaszekrény, asztal, garnitúra, jég-szekrény, szőnyegek, zsurasztal, teknők, kályhaellenző, uborkás, befőttes üvegek stb. eladók. Cim a kiadóban. 315
Hajduszoboszló 1925., a kabai köves ut felén levő Ujvilági kocsma szabad kézből eladó. A vevők jelentkezhetnek a helyszínen, Ókrós Miklós tulajdonosnál. Bárány-utca 312. szám, jó forgalmas kocsma, akár buzában, akár pénzben eladó. 237
Eladó butorok elköltözés miatt. Sürgősen eladó sárgaréz-hálószoba, aranyos Conzul tükrök, eredeti olajfestmények, likőrös asztal, fotelek, diványok, modern fehér konyhabutor, porcellán edények, varrógép. Szondi-utca 25., Tócsokert. 233
Ezüst evőeszköz, 12 személyes, alig használt, eladó. Kossuth-utca 29. Keresztéptület, balra. 1324
Gramofon 50 lemezzel, elsőrendű gyártmány, jutányosan eladó. Ifj. Zelinger. Kálvintér 4. 301
Egy gyermekágy madráccal együtt eladó. Kossuth-u. 36. 288
Eladó 1 darab 8 lóerős Ganz villanymotor, 18/c méter 16-os vezeték. Teleki-utca 32. 302

Eladás

Egy darab szívónyomó szivattyu eladó a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő-utca 2. szám. 768
Eladó egy szép nagy gyermekkocsi és egy nagyobb vatódi bőrből készült kézi koffer. József kir. herceg-utca 43. sz. Jobb oldal. 282
Eladó smoking, több nadrág, átmeneti kabát, egy sötétzöld zakókat. Kandia 15. Keresztéptület. 281
Szélő, kintű karban, Ujkert, Jerikó-utca 15. számú eladó Értekezhetni Kernhoffer gyógyszerésznél, Mihalovits patikában. 272
Rövid keresztű zongora eladó. Cim a kiadóban. 247
Nagy ebédlőszekrény, nagy szoba állótükrök, két nagy sodronnyal, plüsch garnitúra kintű karban, képek olcsón eladók. Bathány-utca 9. Érdeklődni lehet házmesternél. 210
Eladó Kut-utca 104. számú családi ház, három szoba, egy konyha, egy nagy műhely azonnal beköltözéssel. 215
Eladó Onosai utca 11. számú hízaló beköltözhető lakással. Értekezhetni Bethlen-utca 28., ugyanott nagy istálló kiadó. 236
Busa és rozs eladó kisebb mennyiségben is. Nyil-utca 34. 220
Eladó Homokkert Hungária-utca 4. számú ház, beköltözhető lakással. 238
Hintó, nyitott és csukott, gumikerékkel eladó. Áron Miksa cég, illetve Púrst Mátyás Telefon 13. 309
Eladó 3, 4. osztályos polgári fiúiskola könyvei. Meszena-u. 2. 1330

Vegyes

Füüdöbérlet. Büdösmenthiály közösgben tüz által megrongált, 3 hold területen fekvő, vasuti állomás tözszomszédságában levő, gyógyvizzel rendelkező füüdö bérletre, felépítésre kiadó. Felvilágosítást ad a református lelkész hivatal.
Homokkerten, Bujdosó-utcán egy fekete női pénztára elveszett. Felkértek a megtalálót, hogy a tárcát az iratokkal vigye el Szabo Kálmán utca 2. szám alá. A pénzt megtarthatja. 292

FESTÉKET

PADLÓLAKKOT, BRUNOLINT, TERPENTINT, FIRNISZT, ZOMÁNCLAKKOT, MINDEN SZÍNU PORFESTÉKET

© kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat ©

STERN testaküzletében BIKÁ SZÁLLODAVAL SZEMBEN

TANULÓLÁNYOK

FELVÉTELNEK KÖNYVNYOMDA PIAU-UTCA 59. SZ.

Kiadja a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadó-Vállalat Rt.

ÉVA

VIZET IGYUNK!

ÜDIT! -- FRISSIT!

Megrendelhető

MÁRKUS JENŐ

Hatvan-utca 22. Telefon 14.